

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 18C/207/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225198
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Staněk
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1212225198.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingová 4, Bratislava, proti odporcovi: SR - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd návrhy navrhovateľa zo dňa 26.01.2016 na prerušenie konania zamietá.

Súd návrh vo veci samej zamietá.

Odporcovi súd nepriznáva právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27.09.2012 sa domáhal navrhovateľ vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX dlžníkom O. X., nar. XX.XX.XXXX (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 447/2006) v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote. Navrhovateľ sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie 175,- eur z titulu majetkovej škody a 165,96 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že navrhovateľ, ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX, navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka O. X.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 447/2006. Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II) - pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5102 028094*. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, po strate dôvery k exekútorovi a to najmä pre jeho neefektívne a neúčinné postupy, ktoré nesmerovali k riadnej a včasnej ochrane oprávnených záujmov navrhovateľa, spísal dňa 05.10.2010 návrh na zmenu exekútora. Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať navrhovateľ svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov. Navrhovateľ mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho

exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Navrhovateľ uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Táto suma by nezaťažila navrhovateľa, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu. Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvenčnej povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov navrhovateľa, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil navrhovateľ požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Navrhovateľ vyčíslil výšku nemajetkovej ujmy s poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp.zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36 a III. ÚS 301/05-38. Navrhovateľ mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eur , t.j. 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Odporca s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť, nakoľko mal za to, že navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Odporca uviedol, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Odporca pripustil, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. Odporca mal za to, že v takomto prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného, v prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, navrhovateľ mal možnosť využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ak navrhovateľ tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp.zn. I.ÚS 16/02 dospel odporca k záveru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Odporca uviedol, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej

materiálnej škody, keď pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie continuity konania. Odporca taktiež uviedol, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúcu v existencii prieťahov, keď navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Odporca bol toho názoru, že efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Odporca zároveň vzniesol námietku premičania, keďže mal za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom, kedy bola odporcovi doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody. Odporca mal za to, že akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považoval odporca za účelové, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Odporca mal za to, že uplatňovanie nároku navrhovateľom na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 175,- € paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami. Odporca taktiež uviedol, že navrhovateľ nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88 € na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre navrhovateľa, zo skutočnosti či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, odporca uviedol, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe, frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Navrhovateľ nekonkretizoval, v čom spočíval „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ navrhovateľa, a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. Odporca s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) J 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedol, že navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie navrhovateľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považoval odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

V priebehu konania navrhovateľ na výzvu súdu e-mailom, doručeným súdu dňa 18.09.2014, oznámil súdu založenie originálu znaleckého posudku č.1/2014 vypracovaného Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., a to do spisu sp. zn. 9C/28/2012 s tým, že odporcovi bol predmetný znalecký posudok doručený dňa 26.02.2014 o čom navrhovateľ založil do spisu doklad.

Súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa a odporcu, ktorí sa na pojednávanie dňa 29.01.2016 nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Navrhovateľ svoju neúčast' zdôvodnil návrhmi na prerušenie konania. Odporca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 25.01.2015 a žiadal aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.01.2016, žiadal navrhovateľ o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu, že v konaní doposiaľ nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie veci na prejednanie a rozhodnutie nestrannému súdu, keďže uznesením krajského súdu bolo rozhodnuté, že sudcovia Okresného súdu Bratislava II nie sú z prejednávania veci vylúčení, s čím navrhovateľ nesúhlasí. Navrhovateľ mal za to, že v konaní

možno zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad a opačný postup súdu môže mať za následok porušenie základného práva, účastníka konania (sťažovateľa) zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd dospel k záveru, že žiadosť navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania nie je dôvodná a súd preto vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa.

Navrhovateľ v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 26.01.2016 zároveň uviedol, že v tejto súvislosti podal sťažnosť na Ústavný súd SR podľa čl. 127 Ústavy SR, v konaní o ktorej sa rozhoduje o otázke, ktorú nie je súd v tomto konaní oprávnený riešiť a zároveň ide o konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu a z tohto dôvodu sú dané dôvody na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP a ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Navrhovateľ preto zároveň navrhol, aby súd konanie prerušil a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednávaním vecí.

Podaním doručeným súdu dňa 26.01.2016 žiadal navrhovateľ konanie prerušiť. Svoj návrh odôvodnil tým, že na Okresnom súde Prešov sa vedie konanie pod sp. zn. 7C/6/2010 o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorú podľa žalobného návrhu spôsobil svojou činnosťou Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti navrhovateľke na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom bolo vymožené plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. V predmetnom konaní v postavení odporcov vystupuje navrhovateľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako odporca v 2. rade a odporca - Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR ako odporca v 1. rade.

Podľa § 109 ods. 1 O.s.p. súd konanie preruší, ak

- a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie;
- b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.
- c) rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa § 109 ods. 2 O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Súd vyhodnotil návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, ako nedôvodný, nakoľko súd mal z úradnej činnosti za preukázané, že uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.06.2013, č. k. VI. ÚS 390/2013-11, ústavný súd sťažnosť navrhovateľa pre porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3NcC/96/2012-17 z 19.10.2012 odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky. Predmetné konanie na Ústavnom súde bolo teda právoplatne skončené. Súd navyše zastáva názor, že podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu súdu o vylúčení sudcov okresného súdu nie je takým dôvodom, ktorý by zakladal či už obligatórnu povinnosť súdu konanie prerušiť alebo fakultatívnu možnosť prerušenia konania. O námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom bolo právoplatne rozhodnuté nadriadeným Krajským súdom v Bratislave uznesením zo dňa 19.10.2012, č. k. 3NcC/96/2012-17. Súd mal za to, že vedenie konania o ústavnej sťažnosti nie je dôvodom na prerušenie konania, keďže sa jedná o procesnú

otázku a nie o otázku, ktorá je prejudiciálnou vo vzťahu k riešeniu sporu vo veci samej. Súd preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Druhým dôvodom na prerušenie konania bolo podľa navrhovateľa to, že na Okresnom súde prešov prebieha konanie sp. z. 7C/6/2010 o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie. V predmetnom konaní v postavení odporcov vystupuje navrhovateľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako odporca v 2. rade a odporca - Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR ako odporca v 1. rade. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že odporca Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR navrhol položiť Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1./ Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia; vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti navrhovateľky požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia?

2./ V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje navrhovateľka, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na absolútnu nečinnosť navrhovateľky a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu?

3./ Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je navrhovateľkou uplatňovaná suma škodou, za ktorú má zodpovedať členský štát; možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?

4./ Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?“

Zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov, ktorého účastníkmi sú zhodne navrhovateľ a odporca v tomto konaní, má podľa navrhovateľa zásadný význam pre ďalší priebeh a rozhodnutie v konaní, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu. S poukazom na vyššie uvedené navrhovateľ podal návrh na prerušenie konania v súlade s § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., a to až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, nakoľko zodpovedanie týchto otázok môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní.

Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že prerušenie konania z uvedených dôvodov je fakultatívne - znamená to, že prerušenie konania podľa tohto ustanovenia nie je povinnosťou súdu (ako je tomu podľa § 109 ods. 1 O.s.p.), ale záleží výlučne na úvahe konajúceho súdu, či konanie preruší. Rozhodujúcim hľadiskom je tu zásada hospodárnosti konania.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 18C/207/2012 sa navrhovateľ proti odporcovi domáha zaplata 175,- eur z titulu majetkovej škody a zaplata 165,96 eur z titulu nemajetkovej ujmy pre prieťahy Okresného súdu Bratislava II ako exekučného súdu v konaní pri rozhodovaní o udelení poverenia podľa § 44 Exekučného poriadku. (zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom)

Súd zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 sa navrhovateľka domáha od odporcov (1.Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, 2. POHOTOVOSTĚ, a.s.) náhrady škody z dôvodu porušenia komunitárneho práva, nakoľko bola voči nej vykonaná exekúcia na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky a vymohlo sa od nej plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Obsahom prejudiciálnych otázok, ktoré majú byť predložené na zodpovedanie Súdnemu dvoru Európskej únie v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 nie sú skutočnosti, ktoré sú sporné v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 18C/207/2012, keď skutkové okolnosti prípadu vedeného na Okresnom súde Prešov a na tunajšom súde sú podstatne odlišné.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaného zákonného ustanovenia má súd v súlade so zásadou hospodárnosti konania za to, že nie je dôvodné a účelné, aby došlo k prerušeniu konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 18C/207/2012 do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, nakoľko zodpovedanie týchto otázok nemá dôležitý význam pre rozhodnutie súdu o návrhu navrhovateľa v tomto konaní. Preto súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 39 Er/5556/2006 súd zistil, že na základe žiadosti o poverenie na vykonanie exekúcie zo dňa 25.08.2006, doručenej súdu dňa 04.09.2006 pre exekučný titul, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 0573/06 zo dňa 22.03.2006, vydal tunajší súd poverenie č. 5102 028094* zo dňa 09.01.2007, ktorým poveril súdneho exekútora Mgr. Vladimíra Cipára vykonaním exekúcie na vymożenie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 21.380,- Sk s príslušenstvom, trovy konania 6.204,-Sk a trovy exekúcie 4.151 Sk. Podaním doručeným súdu dňa 06.10.2010, navrhol navrhovateľ ako oprávnený zmenu súdneho exekútora Mgr. Vladimíra Cipára, ktorému oprávnený podal návrh na vykonanie a poveriť vykonaním exekúcie Exekútorový úrad JUDr. Rudolfa Krutého. Prípisom zo dňa 25.10.2010 doručeným súdnemu exekútorovi 29.10.2010 vyzval tunajší súd súdneho exekútora Mgr. Vladimíra Cipára, aby v lehote 7 dní oznámil súdu aký je stav vo veci vymáhania pohľadávky oprávneného a predložil dôkazy preukazujúce vymożenie nároku oprávneného, vyjadril sa k návrhu oprávneného na zmenu exekútora a doručil súdu exekučný spis EX 447/2006 vrátane originálu poverenia na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor Mgr. Vladimír Cipár doručil tunajšiemu súdu dňa 05.11.2010 exekučný spis č. EX 447/2006 spolu s vyúčtovaním trov exekučného konania. Uznesením zo dňa 18.01.2011, č.k. 39Er/5556/2006-21, doručeným navrhovateľovi dňa 07.02.2011, súd žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci 39Er/5556/2006 vyhovel a vykonaním exekúcie poveril a vec postúpil spolu s exekučným spisom súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava. Exekučné konanie nebolo do dnešného dňa právoplatne skončené.

Z originálu znaleckého posudku č.1/2014, vypracovaného na základe objednávky navrhovateľa zo dňa 01.3.2013 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., založeného navrhovateľom ako listinný dôkaz do spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9C/28/2012, súd zistil, že úlohou znalca bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prietrahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Znalecký posudok bol vypracovaný za obdobie rokov 2009-2012. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký ústav realizoval výpočet majetkovej ujmy vzniknutej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., pričom táto je diferencovaná podľa jednotlivých typov žalôb. Pri žalobe ZE (zmena exekútora) znalecký ústav vyčíslil sumu na jednu žalobu spolu 31,68 €, ktorá pozostáva zo mzdových nákladov 5,07 €, nákladov na tlač 5,31 €, nákladov na úpravu informačného systému 13,86 €, nákladov na poštovné 3,01€ a nákladov na telekomunikačné služby 4,43 €.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietrahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona v platnom znení pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného navrhovateľa proti povinnému O. X., vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 39Er/5556/2006 rozhodol tunajší súd o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora doručeného súdu dňa 06.10.2010 uznesením zo dňa 18.01.2011. Z uvedených skutkových okolností jednoznačne vyplýva, že súd pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora nedodržel zákonnú 30 - dňovú lehotu a o zmene rozhodol za 104 dní. Navrhovateľ sa po tom, čo odporca jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovel, domáhal náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy voči odporcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom ako zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej ujmy resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z. z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Nakoľko však právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu nevyžadovala ako podklad pre ustálenie otázky, či skutočne došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty výsledky vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty. Súd preto na základe uvedeného dospel k záveru, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu tunajšieho súdu, ktorý nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 - dňovej lehote.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný navrhovateľ preukázať. Navrhovateľ na preukázanie svojich tvrdení v tomto konaní označil ako dôkaz znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia výšky majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSŤ s r.o., ktorý navrhovateľ založil do spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9C/28/2012. Súd v súlade s § 129 ods.1 O.s.p. oznámil obsah uvedeného dôkazu na pojednávaní dňa 29.01.2016 a zistil, že tento listinný dôkaz nepreukazuje vznik ani výšku skutočnej majetkovej škody v prejednávanej veci vedenej pod sp.zn. 18C/207/2012, ale vyčísľuje iba náklady všeobecne - paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na okresných súdoch Slovenskej republiky v exekučných veciach. Súd má za to, že takéto vyčíslené náklady nie sú skutočnou škodou, ktorú bol navrhovateľ povinný v tomto konaní preukázať, nakoľko sa jedná iba o všeobecne vyčíslené náklady a nie o náklady, ktoré boli skutočne, preukázateľne a priamo vynaložené navrhovateľom v tomto ako aj v každom konkrétnom prípade. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody v každom konkrétnom prípade zaťažovalo navrhovateľa, preto znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, v ktorom sú všeobecne paušálne vyčíslené náklady pri každej žalobe ZE (zmena exekútora), nie je dôkazom preukazujúcim vznik a ani výšku škody v tomto konkrétnom prípade. Keďže navrhovateľ na preukázanie vzniku ani výšky škody dôkazné bremeno neuniesol, súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Navrhovateľ sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom

stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže navrhovateľovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že navrhovateľ nevyužil svoje zákonné možnosti a nielenže vydanie rozhodnutia na súde neurgoval, ale ani nepodal sťažnosť na prietahy v konaní. Navyše súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011 zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vo vedení spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou nepríjemnou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov konania a zaslanie exekučného spisu. Nakoľko ani samotný exekútor nedodržel lehotu na vyjadrenie a zaslanie súdneho spisu, nebolo objektívne možné, aby súd zákonnú lehotu dodržal. Súd o zmene rozhodol za 108 dní, čo je v porovnaní s dobou trvania exekučného konania, ktoré trvá od roku 2005 až do dnešného dňa výrazne krátky časový interval. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty o 74 dní, preto na strane navrhovateľa nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za 74 dní došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ v návrhu. Nie je prípustné, aby navrhovateľ prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčného povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ navrhovateľ poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzročený s tým, že existuje riziko insolvenčného povinného, a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo zo sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Súd mal za to, že vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 30 - dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia súdu (74 dní) a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre navrhovateľa konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd sa nestotožňuje ani s názorom navrhovateľa, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia s nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v

spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Pokiaľ navrhovateľ v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom krajský súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov patrí výlučne na právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a žiadne konanie v ktorom by bol konštatovaný prieťah v konaní sa nevedlo (navrhovateľ to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv navrhovateľa, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Ak by aj navrhovateľ vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, navrhovateľ nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak, nakoľko ako vyplýva z exekučného spisu, exekučné konanie nebolo do dnešného dňa skončené.

Keďže navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ odporca vzniesol námietku premlčania, súd mal za to, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody resp. nemajetkovej ujmy u navrhovateľa najskôr po uplynutí 30 - dňovej lehoty odo dňa podania návrhu na zmenu súdneho exekútora (6.10.2010), teda dňa 6.11.2010. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 27.9.2012, teda zjavne pred uplynutím 3 - ročnej premlčacej doby. Táto skutočnosť však vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nemala vplyv na rozhodnutie súdu vo veci.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu ju ani nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na tunajšom súde, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.